

MANGALORE UNIVERSITY

BA/BA (Hons) in Yakshagana (Thenkuthittu)

Objectives of the Programme BA (Yakshagana)

- 1) Familiarising Yakshagana art to the students.
- 2) Yakshagana is a *total theatre*, a rare combination of artistic elements like typical music, dance, costumes and extempore dialogues. Students should have a sound knowledge of these aspects of Yakshagana.
- 3) The uniqueness of Yakshagana is its amalgamation of good dynamic features of both folk and classical art forms of India. This fact will be realised in the study and practical training of Yakshagana.
- 4) Teaching Indian mythology epics and scriptures through Yakshagana which is a blend of entertainment and education (moral instructions)

Outcome

- 1) Students will master the art of performing a unique art form of Yakshagana.
- 2) Students will be academically qualified to get a job as performing artists in professional troupes.
- 3) This programme will inculcate Indian moral and spiritual values among the students.
- 4) Students will have acquired knowledge of Indian Mythological literature and Kannada language. They become effective carriers of Kannada language and local culture.
- 5) The Yakshagana graduates can also become independent trainers in different cities in India as well as abroad.
- 6) Learning Yakshagana will result in developing healthy body and in personality development. A well trained Yakshagana artists possess more effective communication skills.

Course 1		Course 2 (Practical)	
Number of Theory credits	Number of lecture hours/ semester	Number of Practical credits	Number of lecture hours/ semester
4	39 or 42	2	48 or 52

Semester 1				
Course Code	Course Title	Credits	Teaching hrs/ week	Total marks/ Assessment
DSC-1	ಯಕ್ಷಗಾನದ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳು (Basics of Yakshagana)	4	4	100 (60+40)
DSC-2	ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ -1 (Yakshagana Practicals)	2	4	50 (25+25)
OE-1	ಯಕ್ಷಗಾನ ಪರಿಚಯ (Introduction to Yakshagana)	3	3	100 (60+40)

Semester 2				
Course Code	Course Title	Credits	Teaching hrs/ week	Total marks/ Assessment
DSC-3	ಯಕ್ಷಗಾನ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ (Development of Yakshagana)	4	4	100 (60+40)
DSC-4	ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ -2 (Yakshagana Practicals)	2	4	50 (25+25)
OE-2	ಯಕ್ಷಗಾನ ಸ್ವರೂಪ (Features of Yakshagana)	3	3	100 (60+40)

*Total marks for course 1 is 100 (internal assessment 40 marks and semester examination 60 marks) and for course 2 practical (internal assessment 25 marks and semester 25 marks)

ಪ್ರಥಮ ಬಿ. ಎ. : ಯಕ್ಷಗಾನ ಪಠ್ಯವಸ್ತು

ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ 1

Objectives of the course

1. Making the students aware of the Basics of Yakshagana
2. Making the students learn about the fundamentals of some of the performing art forms of India.
3. Developing cultural taste for native art forms among the students.

Out come

- i) Students will have knowledge of Yakshagana and its basics.
- ii) Students will develop curiosity about Yakshagana and will be interested in interacting with professional artists.

DSC-1 : ಯಕ್ಷಗಾನದ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳು

60+40=100 ಅಂಕಗಳು

4 ಶ್ರೇಯಾಂಕಗಳು (4 Credits)

ಘಟಕ 1 : ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪರಿಚಯ

- ಕಲೆ ಮತ್ತು ಮಾನವ (ಕಲೆ - ಏನು ?, ಯಾಕೆ ? ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕ ?)
- ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆ (ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಯಕ್ಷಗಾನ)
- ಯಕ್ಷಗಾನದ ಲಕ್ಷಣಗಳು (ಹಾಡು, ವೇಷ, ಕುಣಿತ, ಅಭಿನಯ, ಮಾತು)
- ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪ್ರಕಾರಗಳು (ತಿಟ್ಟುಗಳು)

ಘಟಕ 2 : ಯಕ್ಷಗಾನದ ಅಂಗಗಳು

- ಯಕ್ಷಗಾನ ಮೇಳ (ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಕಲಾವಿದರು, ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿರ್ವಹಣೆ)
- ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪರಿಕರಗಳು (ರಂಗಸ್ಥಳ, ಚೌಕಿ, ವೇಷಭೂಷಣ, ಹಿಮ್ಮೇಳ ಪರಿಕರಗಳು)

ಘಟಕ 3 : ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ

- ಪ್ರಸಂಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು (ಪುರಾಣ, ಕಥಾಭಾಗ, ಪ್ರಸಂಗ ಕೃತಿ)
- ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು (ಪ್ರಮುಖ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು)

ಘಟಕ 4 : ಯಕ್ಷಗಾನ ವೇಷ

- ವೇಷದ ವಿಧಗಳು (ಪುಂಡು, ರಾಜ, ಬಣ್ಣ, ಸ್ತ್ರೀ, ಹಾಸ್ಯ, ಇತರ)
- ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ
- ವೇಷ ಭೂಷಣ (ವಿವಿಧ ಜವಳಿಗಳು, ಆಭರಣಗಳು)
- ವೇಷ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ

ಘಟಕ 5 : ಯಕ್ಷಗಾನ ತಾಳದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

- ತಾಳ, ಲಯ, ಅವರ್ತಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ
- ಯಕ್ಷಗಾನದ ತಾಳಗಳು
- ಯಕ್ಷಗಾನದ ತತ್ಕಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಬಾಯಿತಾಳಗಳು

ಘಟಕ 6 : ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕುಣಿತಗಳು

- ಯಕ್ಷಗಾನದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು
- ವಿವಿಧ ತಾಳಗಳಿಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕುಣಿತಗಳು
- ಯಕ್ಷಗಾನ ರಂಗಸ್ಥಳ (ಅಳತೆ, ಹಿಮ್ಮೆಳ, ಕುಣಿತದ ಸ್ಥಾನ)
- ಯಕ್ಷಗಾನದ ರಂಗಕ್ರಮಗಳು

ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ 1 : ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ -1

25+25=50

ಅಂಕಗಳು

2 ಶ್ರೇಯಾಂಕಗಳು (2 Credits)

ಘಟಕ 1: ಯಕ್ಷಗಾನ ವೇಷಗಾರಿಕೆ

- ವಿವಿಧ ವೇಷಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ವೇಷಭೂಷಣದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ಮುಖಕ್ಕೆ ಬೇಸ್ ಹಾಕುವುದು.

ಘಟಕ 2 : ಯಕ್ಷಗಾನ ತಾಳ

- ಪೆಟ್ಟಿನ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ತಾಳಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ತೋರಿಸುವುದು.
- ಬಾಯಿತಾಳದೊಂದಿಗೆ ವಿವಿಧ ತಾಳಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ತೋರಿಸುವುದು.

ಘಟಕ 3 : ಯಕ್ಷಗಾನ ಕುಣಿತ

- ಯಕ್ಷಗಾನದ ವಿವಿಧ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಕುಣಿದು ತೋರಿಸುವುದು.
- ಯಕ್ಷಗಾನದ ವಿವಿಧ ತಾಳಗಳ ಕುಣಿತಗಳನ್ನು ಕುಣಿದು ತೋರಿಸುವುದು.

ಘಟಕ 4 : ರಂಗಕ್ರಮ

- ವಿವಿಧ ರಂಗಚಲನೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ (ಆಗಮನ, ನಿರ್ಗಮನ, ಪದ್ಯಾರಂಭದ ಕುಣಿತ)
- ಯಕ್ಷಗಾನದ ಸರಳ ದಿಂಗಿಣ ಪ್ರವೇಶ

ಮುಕ್ತ ಆಯ್ಕೆ (Open Elective) - ಯಕ್ಷಗಾನ ಪರಿಚಯ

60+40=100 ಅಂಕಗಳು

3 ಶ್ರೇಯಾಂಕಗಳು (3 Credits)

1:1 ಯಕ್ಷಗಾನ - ಒಂದು ಕಲಾಪ್ರಕಾರ

(ಅದರ ಸ್ವರೂಪ, ಅಂಗೋಪಾಂಗಗಳು ಅದರ ಹುಟ್ಟು, ಬೆಳವಣಿಗೆ)

1:2 ಯಕ್ಷಗಾನ ಹೆಜ್ಜೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕುಣಿತ: ವೈವಿಧ್ಯಗಳು

1:3 ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯ

ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ 2

Objectives of the course

- i) Making the students understand the internal structure of Yakshagana
- ii) Developing the knowledge and skill of self-makeup.

Out come

- i) Students will be able to play (mainly dancing) some minor roles in performance.
- ii) Students will have learnt enjoying Yakshagana dances and to appreciate the intricacies of Yakshagana.

DSC-2 : ಯಕ್ಷಗಾನ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ

60+40=100 ಅಂಕಗಳು

4 ಶ್ರೇಯಾಂಕಗಳು (4 Credits)

ಘಟಕ 1 : ಯಕ್ಷಗಾನದ ಉಗಮ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆ

- ಹುಟ್ಟು ಕಾಲ, ಹಿನ್ನೆಲೆ
- ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆದ ವಿವಿಧ ಬದಲಾವಣೆ

ಘಟಕ 2 : ಯಕ್ಷಗಾನದ ರಂಗಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಚೌಕಿ

- ರಂಗಸ್ಥಳದ ವಿನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಪರಿಕರಗಳು
- ಚೌಕಿಯ ವಿನ್ಯಾಸ, ಪರಿಕರಗಳು, ಚೌಕಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಘಟಕ 3 : ಯಕ್ಷಗಾನ ಹಿಮ್ಮೆಳ

- ಹಿಮ್ಮೆಳದ ಅಂಗಗಳು (ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಕರಗಳು)
- ಹಿಮ್ಮೆಳದ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಘಟಕ 4 : ಯಕ್ಷಗಾನ ವೇಷ ಭೂಷಣ

- ವೇಷದ ವಿಧಗಳು (ಪುಂಡು, ರಾಜ, ಬಣ್ಣ, ಸ್ತ್ರೀ, ಹಾಸ್ಯ, ಇತರ)
- ಯಕ್ಷಗಾನ ವಿವಿಧ ವೇಷಗಳ ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ (ಸಚಿತ್ರ ವಿವರಣೆ)
- ಯಕ್ಷಗಾನ ವಿವಿಧ ವೇಷಗಳ ವೇಷಗಾರಿಕೆ (ಸಚಿತ್ರ ವಿವರಣೆ)
- ವೇಷ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಹಂತಗಳು

ಘಟಕ 5 : ಯಕ್ಷಗಾನ ಅರ್ಥಗಾರಿಕೆ

- ಅರ್ಥಗಾರಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು (ಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಾಷೆ, ಶೈಲಿ, ಶ್ರುತಿ ಇತ್ಯಾದಿ)
- ಅರ್ಥಗಾರಿಕೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳು (ಪುರಾಣ ಜ್ಞಾನ, ಪ್ರಸಂಗ ಜ್ಞಾನ, ಪಾತ್ರ ಜ್ಞಾನ ಇತ್ಯಾದಿ)
- ಅರ್ಥಗಾರಿಕೆಯ ಅಭ್ಯಾಸ (ಪ್ರಸಂಗ, ಪಾತ್ರ ಸಹಿತ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ)

ಘಟಕ 6 : ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕುಣಿತಗಳು

- ಯಕ್ಷಗಾನದ ವಿವಿಧ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು
- ಯಕ್ಷಗಾನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳಗಳ ಬದಲಾವಣೆ (ಪದಗಳ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ)
- ರಂಗಕ್ರಮ : ವಿವಿಧ ಪ್ರವೇಶಗಳು (ಪುಂಡು, ರಾಜ, ಬಣ್ಣ), ದಿತ್ತಗಳು

ಘಟಕ 7 : ಯಕ್ಷಗಾನ ಮತ್ತು ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು

- ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು
- ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ

ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ 2: ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ - 2

25+25=50 ಅಂಕಗಳು

2 ಶ್ರೇಯಾಂಕಗಳು (2 Credits)

ಘಟಕ 1: ಯಕ್ಷಗಾನ ವೇಷಗಾರಿಕೆ

- ವಿವಿಧ ವೇಷಗಳ ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ, ಜವಳಿಗಳನ್ನು ಹಾಗು ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ನಿತ್ಯವೇಷದ ಮುಖವರ್ಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದು.

ಘಟಕ 2 : ಯಕ್ಷಗಾನ ತಾಳ

- ವಿವಿಧ ತಾಳಗಳ ಕುಣಿತಗಳ ಬಾಯಿತಾಳ ಹಾಗು ಪೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ತೋರಿಸುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಪ್ರವೇಶ ಹಾಗು ದಿತ್ತದ ಬಾಯಿತಾಳಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ತೋರಿಸುವುದು.

ಘಟಕ 3 : ಯಕ್ಷಗಾನ ಕುಣಿತ

- ಯಕ್ಷಗಾನದ ವಿವಿಧ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ವಿವಿಧ ನಡೆಗಳನ್ನು ಕುಣಿದು ತೋರಿಸುವುದು.
- ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ತಾಳದ ಹೊರಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ(ತಾಳದ ಬದಲಾವಣೆ) ಕುಣಿಯುವುದು.
- ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪುಂಡು ವೇಷ, ರಾಜವೇಷ, ಬಣ್ಣದ ವೇಷಗಳ ಪ್ರವೇಶ ಕುಣಿಯುವುದು.

ಘಟಕ 4 : ಅರ್ಥಗಾರಿಕೆ

- ನಿಗದಿತ ಪ್ರಸಂಗದ (ಅಧ್ಯಾಯ 5 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉದಾಹರಣೆ) ಸೂಚಿಸಿದ ಪಾತ್ರದ ಸಿದ್ಧ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುವುದು.

ಮುಕ್ತ ಆಯ್ಕೆ (Open Elective) - ಯಕ್ಷಗಾನ ಸ್ವರೂಪ

60+40=100 ಅಂಕಗಳು

3 ಶ್ರೇಯಾಂಕಗಳು (3Credits)

2:1 ಯಕ್ಷಗಾನದ ರಂಗ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು

2:2 ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ ವೈವಿಧ್ಯ

2:3 ಯಕ್ಷಗಾನ ಅರ್ಥಗಾರಿಕೆ

(ಸಿದ್ಧತೆ, ವಿಧಾನ, ಶೈಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ)

ಬಿ.ಎ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಥಮ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1) ಯಕ್ಷಗಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಭಾಗ)

ಪ್ರಕಟಣೆ : ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ) ಬೆಂಗಳೂರು.

2) ಯಕ್ಷಲೋಕ (ಜಿ.ಎಸ್.ಭಟ್ಟ ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥ)

ಪ್ರದಾನ ಸಂಪಾದಕರು : ಡಾ. ಡಿ.ಕೆ. ರಾಜೇಂದ್ರ

ಪ್ರಕಟಣೆ : ಹೇರಂಬ ಆರ್ ಭಟ್ಟ, ನಂ. 404, ನ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗ

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ನಗರ, ಮೈಸೂರು - 570011

3) ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ

ಸಂಪಾದಕರು : ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿ, ಲೇಖಕರು : ಜಿ.ಎಸ್.ಭಟ್ಟ

4) ಶಿವರಾಮಕಾರಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶ್ರೇಣಿ - ಸಂಪುಟ 31

ಕಲಾ ಪ್ರಬಂಧಗಳು - 2 (ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ, ಯಕ್ಷಗಾನ)

ಪ್ರಕಟಣೆ : ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು.

5) ಯಕ್ಷಗಾನ ಹಿಮ್ಮೇಳ - ಲೇ: ಡಾ. ರಾಘವ ನಂಬಿಯಾರ್

6) ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ಲೇ: ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ

7) ಯಕ್ಷಗಾನ ಛಂದಸ್ಸು ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಲೇ: ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ

ಪ್ರಕಟಣೆ : ಜಾನಪದ ರಂಗಕಲೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ.ಕಾಲೇಜು, ಉಡುಪಿ.

8) ಕುಕ್ಕಿಲ ಸಂಪುಟ - ಸಂ. ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ

ಪ್ರಕಟಣೆ : ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ ಪುತ್ತೂರು

9) ಯಕ್ಷಗಾನ ಆಹಾರ್ಯ : ಲೇ: ಡಾ. ಮೋಹನ ಕುಂಟಾರ್

ಪ್ರಕಟಣೆ : ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಹಂಪಿ

10) ಯಕ್ಷಗಾನ ವಾಚಿಕಾಧ್ಯಯನ, ಲೇ. ಡಾ. ಮೋಹನ ಕುಂಟಾರ್

ಪ್ರಕಟಣೆ : ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಹಂಪಿ

11) ಯಕ್ಷಗಾನ ಪದಕೋಶ : ಎಂ ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ

ಪ್ರಕಟಣೆ : ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಜಾನಪದ ರಂಗಕಲೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ - ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜು ಉಡುಪಿ

12) ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಕರಂದ ಪೊಳಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಸ್ಮಾರಕ ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥ (ಎರಡನೆ ಭಾಗ - ರಂಗಸ್ಥಳ)

ಪ್ರಕಟಣೆ : ಪೊಳಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅಭಿನಂದನಾ ಸಮಿತಿ, ಮಂಗಳೂರು.

13) ಅನೇಕ - ತಾಳಮದ್ದಲೆ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಚಿತ್ರ

ಸಂ : ಮಮತಾ ಜಿ. ಪ್ರಕಟಣೆ : ಅಭಿನವ ಪ್ರಕಾಶನ ಬೆಂಗಳೂರು.

14) Yakshagana – Martha Ashton : Pub :Abhinav Publications, New Delhi

15) ಯಕ್ಷಗಾನ ಗಾನಸಂಹಿತೆ ಲೇ: ವಿದ್ವಾನ್ ಗಣಪತಿ ಭಟ್ ಯಲ್ಲಾಪುರ

16) ಯಕ್ಷಗಾನ ತಾಳ ಮತ್ತು ಕುಣಿತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳ ಮೂಲಕ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಸಿಲೆಬಸ್‌ನ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೂಗಲ್ ಸರ್ಚ್ ಮಾಡಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕವೂ
ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.